

РЕШЕНИЕ

№ 22294

гр. София, 03.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав, в
публично заседание на 07.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диляна Николова

при участието на секретаря Богданка Гешева, като разгледа дело номер **2617** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на „ИЗИ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ“ АД срещу отказ за предоставяне на достъп през средата за междурегистров обмен RegiX до поддържаните от Националната агенция за приходите /НАП/ Справка за актуално състояние на Единен електронен трудов запис /ЕЕТЗ/ към Регистъра по заетостта и Справка с данни за осигурените лица от подадени декларации по Наредба № Н-13 към Кодекса за социалното осигуряване към Регистъра на задължените лица, обективиран в писмо изх.№ ЕО-06-30-6#1/26.01.2026г. на изпълнителния директор на НАП. Жалбоподателят моли за отмяната на оспорения отказ като незаконосъобразен – издаден при неправилно приложение на материалния закон и в несъответствие с целта му. Твърди, че има право на достъп до справките въз основа на няколко нормативни акта, свързани тясно със стабилността на финансовата система и най-вече във връзка с проучване на финансовата стабилност на лицата, кандидатстващи за отпускане на кредит. Същевременно достъпът до данните не бил изключен със закон. Дружеството било лице по чл.1, ал.2 ЗЕУ – организация, предоставяща обществени услуги и в това качество имало право на достъп до административни услуги. Чл.2, ал.1 ЗЕУ ограничавал административните органи да изискват от гражданите и от други организации, на които предоставят услуги, вече събрани или създадени данни, а да ги съберат от ПАД, в случая НАП. Отделно в чл.3 от закона било посочено, че първичният администратор на данни изпраща служебно и безплатно същите на административните органи, лицата, осъществяващи публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги, каквато била оспорващото дружество. Освен финансова институция, подлежаща на надзор от

ресорните регулатори, оспорващото дружество било и администратор на лични данни, спазващ стриктно стабилни технически и организационни мерки за защита на личните данни на лицата, които дружеството обработва в съответствие със стандартите на GDPR, което било и едно от законовите основания за множеството предоставени му достъпи. В съдебно заседание, редовно и своевременно призован, не се представлява.

Ответникът по оспорването, чрез юрк.М. в съдебно заседание, моли за отхвърляне на жалбата като неоснователна. Претендира присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение. В писмени бележки обосновава, че оспорващото дружество има право да подаде заявление за достъп по чл.8, ал.2 НОИИСРЕАУ, защото в качеството си на небанкова финансова институция се явява организация, предоставяща обществени услуги по см. на чл.1, ал.2 вр. § 1, т.12 ДР ЗЕУ. Посочените в заявлението правни основания според ответника не водят до заключение, че за дружеството е налице законово основание за получаване на достъп до данните. Споделя твърдението, че преди сключване на договора за кредит кредиторът има задължение да оцени кредитоспособността на потребителя въз основа на достатъчно информация, в т.ч. информация, получена от потребителя и ако е необходимо, извършва справка в Централния кредитен регистър или в друга база данни, използвана в Република България за оценка кредитоспособността на потребителите. Посочва, че нормата, предвиждаща това задължение не предвижда законово основание в полза на кредитора за достъп до поддържания от НАП регистър на задължените лица, който е с ограничен достъп и не е публичен. Изрично законово основание за достъп до тази информация посочва, че не е уредено и в ЗМИП, който в чл.66, ал.1, т.2 разписва, че регистрите и базите данни, от които може да се събира информация трябва да са публични. При липса на законово основание, според чл.8, ал.3 НОИИСРЕАУ първичният администратор на данни отказва достъп до тях на заявителя.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Съдът, като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Не е спорно по делото, че оспорващото дружество е финансова институция, вписана в регистъра на финансовите институции по чл.3а от Закона за кредитните институции към Българската народна банка, с основен предмет на дейност отпускане на заеми със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства.

В посоченото качество дружеството се явява организация, предоставяща обществени услуги по см. на § 1, т.12 от Допълнителните разпоредби на Закона за електронното управление – такива, според посочената дефиниция, са образователни, здравни, водоснабдителни, канализационни, топлоснабдителни, електроснабдителни, газоснабдителни, телекомуникационни, пощенски, банкови, финансови в т.ч. застрахователни и удостоверителни по смисъла на Регламент (ЕС) № 910/2014 или други подобни услуги, предоставени за задоволяване на обществени потребности, включително като търговска дейност, по повод на чието предоставяне могат да се извършват административни услуги.

Съгласно чл.1, ал.1 ЗЕУ, този закон урежда обществените отношения, свързани със: 1. работата на административните органи с електронни документи; 2. предоставянето на административни услуги по електронен път; 3. обмена на електронни документи за целите на административните производства; 4. общите правила за воденето на регистри в електронна форма; 5. използването на информационни и комуникационни технологии в администрациите.

Според чл.2, ал.1 ЗЕУ, административните органи, лицата, осъществяващи публични функции и

организациите, предоставящи обществени услуги, не могат да изискват от гражданите и организациите представянето или доказването на вече събрани или създадени данни, а са длъжни да ги съберат служебно от първичния администратор на данните или от централен администратор на данни.

Съгласно чл.3 от закона, първичният администратор на данни предоставя при поискване служебно и безплатно данните на всички административни органи, на лицата, осъществяващи публични функции и на организациите, предоставящи обществени услуги, които въз основа на закон или подзаконов нормативен акт, приет от Министерския съвет, също обработват тези данни /ал.1/. Първичният администратор на данни изпраща служебно и безплатно данните на всички административни органи, на лицата, осъществяващи публични функции, и на организациите, предоставящи обществени услуги, които въз основа на закон също обработват тези данни и са заявили желание да ги получават /ал.2/. Изискванията за идентификация на длъжностни лица и информационни системи за нуждите на предоставяне и изпращане на данните по ал. 1 и 2 се определят с наредбата по чл. 12, ал. 4 – ал.3. Първичен администратор на данни, според чл.2, ал.2 ЗЕУ, е административен орган, който по силата на закон събира, създава за първи път, изменя или заличава данни за физически лица, юридически лица, обекти или събития. Първичният администратор на данни предоставя достъп на физическите и юридическите лица до цялата информация, събрана за тях. Първичен администратор на данни, според чл.2, ал.3 ЗЕУ, е и лице или организация по чл. 1, ал. 2, когато са изпълнени следните условия: 1. по силата на нормативен акт събира, създава за първи път, изменя или заличава данни, които се изискват при предоставянето на административна услуга; 2. предоставя вътрешни електронни административни услуги на административни органи на едно от следните основания: а) предоставянето е предвидено в закон; б) лицето или организацията е изразило писмено съгласие пред министъра на електронното управление.

На основание чл.12, ал.4 ЗЕУ с ПМС № 3/09.01.2017г. е приета Наредба за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги /НОИИСРЕАУ/, обн.ДВ, бр.5 от 17 януари 2017г., в сила от 01.03.2017г.

Съгласно чл.8, ал.2 от наредбата, достъпът до регистрите и базите данни се осъществява чрез подаване на заявление, съдържащо минимум данни за: 1. произхода на заявлението - юридическото лице - заявител и информационната система; 2. основанията за получаването на данните, включително номер на преписка, ако има такава; 3. длъжностното лице, извършващо заявяването, ако има такова. Според ал.3 на с.р., първичен администратор на данни отказва достъп до данни на лицата, които ги заявяват, когато в заявлението за достъп по ал.2 липсва един или повече от изискуемите реквизити или заявителят няма право да получи данните съгласно закон.

На основание посочените разпоредби оспорващото дружество подало до министъра на електронното управление по електронен път на 19.12.2025г. заявление за достъп до регистри в Системата за обмен на справочна и удостоверителна информация, а именно Регистър на заетостта и Регистър на задължените лица с първичен администратор на данните НАП.

С оглед последното, заявлението е изпратено по компетентност на ответника с Писмо изх. № МЕУ-342/13.01.2026г., вх.№ ЕО-06-30-6/13.01.2026г.

По заявлението е постановен оспореният в настоящото производство отказ, видно от мотивите на който, ответникът е приел, че независимо от качеството на правоимащо лице по чл.3, ал.1 ЗЕУ оспорващото дружество няма разписано нормативно основание за достъпване на посочените в заявлението данни.

По делото не са ангажирани доказателства за датата, на която оспореният отказ е съобщен

на жалбоподателя, макар и двете страни да твърдят, че това е станало на 04.02.2026г. Посоченото обстоятелство съдът намира, че е без значение, тъй като жалбата е подадена на 20.02.2026г. – след по-малко от месец от датата на издаване на оспорения отказ, в срока по чл.140, ал.1 АПК – двумесечен, с оглед липсата в него на указание за реда и органа, пред който може да се обжалва.

Прието като доказателство по делото е и Становище на КЗЛД с изх. № ПНМД-01-76/2025г. по повод разкриването на данни от Регистъра на заетостта, поддържан от НАП, като комисията е посочила, че за да бъде законосъобразно обработването на лични данни, следва да е налице правно основание, както за искащия данни администратор /банка/финансова институция/, така и за предоставящия данни администратор – НАП. Писменото съгласие на лицето по чл. 75, ал.2, т.1 ДОПК е единствената възможност за достъп до информация, поддържана в регистрите на НАП, като това съгласие може да се събира от банките/финансовите институции и да послужи пред НАП, при положение, че в него се посочи изрично, че то се дава за целите на разкриването на конкретна, подходяща и необходима данъчна и осигурителна информация от НАП и е единствено за нуждите на оценката на кредитоспособността.

Въз основа на горното съдът приема, че жалбата, с която е сезиран е допустима като подадена срещу подлежащ на оспорване административен акт /изричен отказ за извършване на административна услуга/, от лице, което е негов адресат и чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в преклузивния 2-месечен срок.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт освен на основанията, сочени от оспорващия, на всички основания по чл.146 АПК, съдът приема, че оспореният отказ е постановен от компетентен административен орган, в изискуемата писмена форма при наличие на задължителните реквизити по чл.59, ал.2 АПК, при отсъствие на допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, правилно приложение на материалния закон и в съответствие с целта му.

Както се посочи по-горе, според чл.2, ал.1 ЗЕУ административните органи, лицата, осъществяващи публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги, не могат да изискват от гражданите и организациите представянето или доказването на вече събрани или създадени данни, а са длъжни да ги съберат служебно от първичния администратор на данните или от централен администратор на данни. Съгласно ал.2 на същата разпоредба първичният администратор на данни е административен орган, който по силата на закон събира или създава данни за гражданин или организация за първи път, изменя или заличава данни за физически лица, юридически лица, обекти или събития. Той предоставя достъп на гражданите и организациите до цялата информация, събрана за тях. Условието за автоматизиран обмен на електронни документи като вътрешни електронни административни услуги са регулирани в Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги, приета с ПМС № 3 от 09.01.2017г., обн. ДВ, бр. 5 от 17.01.2017 г., на основание чл. 7г, ал. 6, чл. 12, ал. 4 и чл. 43, ал. 2 ЗЕУ.

Съгласно чл.2, ал.1 от тази наредба министърът на електронното управление води регистър на регистрите, в който се вписват регистри и бази данни на първичните администратори на данни, в които се съдържат първични данни. Разпоредбата на чл.8, ал.2 от същата предвижда, че достъпът до регистрите и базите данни се осъществява чрез подаване на заявление, съдържащо минимум данни за произхода на заявлението - юридическото лице - заявител и информационната система; основаниято за получаването на данните, включително номер на преписка, ако има такава; длъжностното лице, извършващо заявяването, ако има такова. Според ал. 3 на цитираната разпоредба първичният администратор на данни отказва достъп до данни на

лицата, които ги заявяват, когато в заявлението за достъп по ал. 2 липсва един или повече от изискуемите реквизити или заявителят няма право да получи данните съгласно закон.

С оглед посоченото в заявлението на жалбоподателя, НАП се явява първичен администратор по отношение на данните, до които той е поискал достъп. В съответствие с разпоредбата на чл.8, ал.3 от наредбата, именно от компетентността на първичния администратор НАП, а не на министъра на електронното управление е постановяването на отказ или разрешаването на достъп до данните. Предвид обстоятелството, че отказът, предмет на обжалване по настоящото дело е постановен от изпълнителния директор на НАП /ръководещ и представляващ агенцията – чл.4, ал.2 ЗНАП/, актът е издаден от компетентен административен орган. С оглед обстоятелството, че издател на оспорения акт е изпълнителния директор на НАП, той е и надлежният ответник по делото – чл.153, ал.1 АПК, обратно на застъпената от пълномощника на ответника, теза.

Спазена е установената от закона писмена форма като е посочен издателят на акта, адресатът, правното и фактическото основание за издаването му. Изложени са мотивите, въз основа на които органът е приел, че са налице основания за отказ от предоставяне на достъп. Същите съдът намира за съответни на установеното по делото и приложимите материалноправни разпоредби.

Процесният отказ е мотивиран с липсата на втората предпоставка на чл.8, ал.3, предл.2-ро от НОИИСРЕАУ, във вр. с чл.3, ал.1 ЗЕУ, а именно достъпът да бъде предоставен при наличие на изрична разпоредба в закон, която сочи необходимост за използване на данните, съдържащи се в регистъра, до който е заявен достъп. Основание за предоставяне на данъчна и осигурителна информация на банки и финансови институции не се съдържа в ЗПК, ЗМИП и ДОПК. Съгласно чл.16, ал.1 ЗПК кредиторът оценява кредитоспособността на потребителя въз основа на достатъчно информация, включително информация, получена от потребителя, и ако е необходимо, извършва справка в Централния кредитен регистър /ЦКР8 или в друга база данни, използвана в Република България за оценка на кредитоспособността на потребителите. Регистрите и справките, администрирани от НАП не са бази данни, предназначени и използвани за посочената в чл.16 ЗПК цел. Следва да се има предвид, че ЦКР е публичен общодостъпен регистър на данни, от където следва извод, че законът предписва извършване на справки в публични бази данни, а не в такива с ограничен достъп, като по аргумент от разпоредбата на чл.14, ал.11 от Общите условия за присъединяване на регистри и база данни към информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация /RegiX/ и осигуряване на достъп до тях, е въведена забрана за първичните администратори на данни да отказват достъп до данни от публичен регистър, както и до публичната част на регистри и бази данни през RegiX. Идентична е и нормата на чл.14, ал.2 от Общите условия, според която първичният администратор на данни изпраща служебно и безплатно данни на лицата по чл.2, ал.1, т.1, които въз основа на закон също обработват тези данни и са заявили желание да ги получават, освен ако в закон не е предвидено друго. В настоящия случай оспорващото дружество не обработва по закон данните, съдържащи се в “Регистър на заетостта” със справка “Актуално състояние на електронен трудов запис” ЕЕТЗ. Част от информацията, съдържаща се в регистъра, за който е заявен достъп, попада в обхвата на данъчната и осигурителна информация по смисъла на чл.72, ал.1 ДОПК, достъпът до която се осъществява по специален ред. Предоставянето на данни, в обем по-голям от необходимия за съответната цел, както и обработването на лични данни за цели, различни от първоначалната, представлява нарушение на принципите на целесъобразност и пропорционалност при обработването

на личните данни. Нормата, посочена в заявлението за достъп до данни на жалбоподателя - чл.16 ЗПК предвижда извършването на необходимите справки да става в публично достъпни регистри и бази данни, каквито администрираните от НАП не са.

В горния смисъл са Решение № 5153/31.05.2022г. по адм.д. № 2790/2022г., Решение № 2659/17.03.2025г. по адм.д. № 11193/2024г., Решение № Решение № 1098/02.02.2026г. по адм.д. № 7834/2025г., Решение № 3863/06.04.2026г. по адм.д. № 1175/2026г. на Върховния административен съд.

По изложените съображения съдът намери оспорения отказ за законосъобразен административен акт, по отношение на който не е налице някое от отменителните основания по чл.146 АПК. Този извод обуславя неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

При този изход на делото претенцията на ответника за присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение е основателна като същото следва да бъде определено в минимален размер с оглед липсата на фактическа и правна сложност на спора.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 и чл.143, ал.3 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „ИЗИ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ“ АД срещу отказ за предоставяне на достъп през средата за междурегистров обмен RegiX до поддържаните от Националната агенция за приходите Справка за актуално състояние на Единен електронен трудов запис /ЕЕТЗ/ към Регистъра по заетостта и Справка с данни за осигурените лица от подадени декларации по Наредба № Н-13 към Кодекса за социалното осигуряване към Регистъра на задължените лица, обективизиран в писмо изх.№ ЕО-06-30-6#1/26.01.2026г. на изпълнителния директор на НАП.

ОСЪЖДА „ИЗИ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ“ АД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Националната агенция за приходите сумата в размер на 102,26 евро, представляваща разноски по производството.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му, чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: